

היה נוטל פרק שלישי סוטה

ב.

עין משפט
גזר מצוה

- א ו מיי פ"ד מהל' סוטה ה"ג סג ע"ג טו
- ב ו מיי פ"ג סג ה"ג סג ע"ג טו
- ג ו מיי פ"ד מהל' סוטה ד
- ד ו מיי פ"ד מהל' סוטה ה
- ה ו מיי פ"ד מהל' סוטה ו
- ו ו מיי פ"ד מהל' סוטה ז
- ז ו מיי פ"ד מהל' סוטה ח
- ח ו מיי פ"ד מהל' סוטה ט
- ט ו מיי פ"ד מהל' סוטה י
- י ו מיי פ"ד מהל' סוטה יא
- יא ו מיי פ"ד מהל' סוטה יב
- יב ו מיי פ"ד מהל' סוטה יג
- יג ו מיי פ"ד מהל' סוטה יד
- יד ו מיי פ"ד מהל' סוטה טו
- טו ו מיי פ"ד מהל' סוטה טז
- טז ו מיי פ"ד מהל' סוטה יז
- יז ו מיי פ"ד מהל' סוטה יח
- יח ו מיי פ"ד מהל' סוטה יט
- יט ו מיי פ"ד מהל' סוטה כ
- כ ו מיי פ"ד מהל' סוטה כא
- כא ו מיי פ"ד מהל' סוטה כב
- כב ו מיי פ"ד מהל' סוטה כג
- כג ו מיי פ"ד מהל' סוטה כד
- כד ו מיי פ"ד מהל' סוטה כה
- כה ו מיי פ"ד מהל' סוטה כו
- כו ו מיי פ"ד מהל' סוטה כז
- כז ו מיי פ"ד מהל' סוטה כח
- כח ו מיי פ"ד מהל' סוטה כט
- כט ו מיי פ"ד מהל' סוטה ל

מגילתה נגזרת. ירושלמי תני נגזרת תחת צירו של היכל למה כשציל לשחקה לול קטן היה שם ושם המים נשפכים תני אין צהן משום קדושה מהו לגבל צהן את הטעם מה צהן המים נשפכים תני יש צהן משום קדושה: נמחקה המגילה ואמרה איני שותה מערערין אותה למה שגרמה לשם שימחך כונה ימחך תני רבי חנין צ"ש אומרים אחת וזה"ל שמים אי"כ אילעאי טעמא דצ"ה כדי לכמוז י"ה: **אמר** ר"י רמיה דמחוק לה מה"ל איבא בנייהו. תימיה לרביהא צימי ר"מ נפסקו דבר המים המרים כדלמרי צפ"י צמרא (לקמן דף מ). דר' יוחנן זן וכאי הפסיקו ועוד האמר רבא (לעיל ד' ט:). מגילת סוטה שכתבה קודם שתקבל עליה שבוטה לא עשה ולא כלום א"כ מ"ש דמ"ד מוחקין לה מן המורה וליכא למימר מ"ד מוחקין לה מן המורה לית ליה דרבא א"כ אמאי אמר לר"ש לעיל (ד' יט:). כדי נכבה לימא לית ליה דרבא אלף הכי משמע דרבא דרבא כ"ע מודו ואיכא למימר מ"ד מוחקין לה מה"ל כגון א"כ נכתבה אותה פרשה בצורה לאמר שקבלה עליה שבוטה אע"פ שהסופר לא נכתבין לשם סוטה אלף לשם ס"ת ומה שאין מטילין קנקנתום לתוך הדיו לפרשת סוטה אפי"י צומן הזה משום דכתיב זה ומחה דבעינן כמז שיכול למחות וכיון דס"ל מוחקין לה מן המורה ש"מ דקסבר דלאותה פרשה אפילו כמזבה שבוטה קסיד קרא דבעינן שיכול למחות:

קשיא דר"ע אדר"ע הם קאמר מחיקה מענדא. את האונס דכל זמן שלא נמחקה א"כ אמרה איני יכולה לחזור זה ולא אנסינן לה להשקותה אבל אם נמחקה המגילה מערערין אותה על כרחיה ואפי"י לא קריב הקומץ דלא והשקה קמא דקודם הקטרה להכי דרשינן והכא קאמר קומץ מענדא את האונס דכל כמה דלא קריב קומץ אי אמרה איני שותה לא אנסינן לה להשקותה: והורה ואמרה שופה אני לר"ע מהו להשקותה מרונה: **שינן מר:** דבר מר: **שמרים כנר.** קודם מחיקה. אלמא מחמת דבר אחר הם מרים ואין מריה על שם קללת דביקתם נקרה דלא מקמי מחיקה לאו בני מידקק וינחו: **מתני' מגילתה נגזרת.** וזה"ל דכל כתיב הקדש שאין לראוין לקרות צהן נגזרין שלא יבזו: על צ"ל שדן. שהיא צעורה ששורפין שם פסולי קדשי קדשים ופסולי אימורים שמחילתן לפנים מן הקלעים כדלמרינן בשחיטת קדשים (ומה"ל דף קד:). שלשה צ"ל שדן הם דהואיל וקדשה בכל נשרפת צעורה. והאי מתפורת היינו נשרפת כדלמר לקמן (ד' כג). ואלו שמנחותיהם נשרפות וקא חשיב להא האומרת איני שותה: ואין מגילתה נשירה להשקותה זה סוטה אחרת. דבעינן כתיבה לשמה דכתיב ועשה לה כהן לה לשמה: **המים נשפין.** כיון דלמחר היא ומים המרים לא ניתנו ועומדת היא ומים המרים לא ניתנו אלף לצבר את הספק: **מערערין אוסר.** דלמלא טהורה היא ומחמת רתיבותא קאמרה: **מחמלא גיין.** הגיין שבלתייה נופחין ונראית כמליאה גיין. וגם צורה נעשית שיטה של נפחה והכי תינא כספריט מנין שרביטין מוזקין זה: **שלא תטמא העורה.** שערי נקנור או עורת נשים שמתא דרך שם. ולקמיה' פריך והא אמרינן צעלמא דשערי נקנור לא נתקדשו וכ"ש עורת נשים ומת מותר ליתכס למחנה ליה: **שדע שזכור סולה.** לה. תראה ותלמד דפרשת סוטה שהזכות תולה דילפינן מונקתה ומרעה זרע ונקמה ע"י זכות כדי זריעת זרע וע' חדשים וי"א יותר כדמפרש בגמ' **מלמדה סיפולוס.** מפרש בגמ' **רבי יהושע אומר רוצה אשה נקב וסיפולוס** גרסינן. ובגמרא' מפרש מאי קאמר: **מכוח פירושין.** מפרש בגמ' שמכח את עצמו ככתלים להראות שהוא עניו ונטוע: **לבלו.** סופר: **אם הססר אום אחס.** כגון א' וה' אלהים אמנת (וימיה) או תייתר אות אחת כגון צראשית צראו אלהים: **דבר אחד יש לי.** לקמן מפרש מאי תשובה היא זו: **כצב שיוכל למחות.** ורבי ישמעאל צבר מוחקין לה מן המורה ולא צבי כתיבה לשמה ואפרשת סוטה לחודה קא קפיד: **מאי קאמר ליה ומאי מהדר ליה.** מאי קאמר ליה ר' ישמעאל דקא מהדר ליה ר"מ דבר אחד יש לי

- א (לעיל י"ט: ט) (ג) נ"ג
- ב חספות פסחים כ"ג ד"ה
- ג טבול יבמות ו: ד"ה ורמא
- ד ומוס' ג' ד"ה
- ה וינמחקה: א) (ג) חספות
- ו לקמן כ"ה ד"ה י"ג ע"ג
- ז (ב) חספות לקמן כ"ה ד"ה
- ח חספות לקמן כ"ה ד"ה
- ט (א) ק"ל אינן
- י (א) וי"ה בסיפוקא צננא
- יא לקמן כ"ה: ומומה שם דלא
- יב גרסינן הכי בשנה וי"ב
- יג כמ"ט: א) עירובין י"ג
- יד (לעיל י"ט: ט) עירובין
- טו (א) ק"ל צננא
- טז (ב) נמחקה ה' ט' נשאה ה'
- יז (ט) (ע"ג) ט' נשפין
- יח (א) לקמן כ"ה: ט' (ע"ג) ט' (ע"ג)
- יט (לקמן כ"ה: ט) ש"ך
- כ (לע"ל ק' גיטין כ"ה).

הגהות הב"ח

- א) ג' או חיתיר אות א':
- ב) ר"ש ד"ה קדש וכו' קודם והכא אמר דר"י:

גליון הש"ס

מתני' מערערין אותה. עין פ"ש"י א"כ ט"ל כ"ט: שם במאן אומר בן עזאי וכו'. ע' מגילה ד' ג ע"א מד"ה נשים לשמוע:

מוסף רש"י

ואמרה איני שותה. ולא הוית לומר טמאה אני מערערין אותה. כולמך פתחתי פיה אלף נכונה וסופיני את המים לתוך גרונה (לעיל י"ט: ט) מערערין. לשון קליפת גרון דומה לק' (א"ב) לית ב"ק ותפלות. לית ענלה ענה. מעשרה קבין. להטעם (כתובות כ"ג) חפלה לזון כמזנות מועינין היא חפלות. לית מניו לה כמשתמי, מני קבין ופרישות לפוש מן חפלות, לפיך אין טוב עולה מורה (קעון כ"א). קנקנתום. אדרימינ' (נדרין י"ג). שמה תחסידי אות אחת. וכו' אלהים אמנת את מחסר א"כ"י הכי אהה מחריב וירבי ה' אם מוסרין אות אחת ומכמוז וירבו נמלאה מחריב (ס"ח). דבר אחד יש לי. לקמן מפרש מאי קאמר ליה ר' ישמעאל. ומנהר ליה קנקנתום ע"י ומנהר ליה קנקנתום ע"י (ס"ח). כיון דלא מצינן לה אליביה. דבי עקיבה היא חריף טובה ולא מני ר' מאלי לניקס אליביה (ס"ח). וגמר גברא. משניות שקבל מרבותיו (ס"ח). הדר אתא לקמיה דר"ע. שהיה חריף לפלפל ולקלקל במה שלמד להשיב משניות ומשניות זו על זו ולתקן (ס"ח).

תוספות שאנין
שהיא טמאה: דאמר קרא מי המרים שמרים כבר קודם מוחיקה אלא מחמת דבר אחר הם מרים ואין מרידותן נקרא על שם בייקותן דהא מקמי מחיקה לאו בני בדיקה ניתנה. ל"ה: **מתני'** מגילתה נגזרת בצדי ההיכל וכל כתיבי קדשי שאינן מוחקין לה מן המורה ש"מ דקסבר דלאותה פרשה אפילו כמזבה שבוטה קסיד קרא דבעינן שיכול למחות:

אבל תורה דסתמא כתיב הכי נמי דמחקינן. לפוס האי דיחוי ה"מ למיפקר וכו' לית ליה למיפקר הא דמנן (א) כל גט שנכתב שלא לשם אשה פסול כ"לד היה עובר בשוק ושמע קול שופרים מקרין וכו' וה"מ לתרוי דילמא עד כאן לא אמר גבי גט דסתמא פסול משום דאשה לאו לגירושין עומדת אבל סוטה אחר שקינא לה ונסתרה סתמא להשקות עומדת כדלמרינן צ"ש מסכת זבחים (דף כ"ג): א"כ עד כאן לא פסלינן גבי גט אלף משום דהתם וכצ"ל לה אמר רחמנא וכו' מיהו היכא דאינתיקא לשם רחל לא הדרא מנתקא ע"י מחיקה לשם לאה ולרבי אחי צר אישיה נמי אע"ג דעשייה דידה מחיקה היא מיהו מהני קל"ת דכתב סתמא ועשה לה ולא כצ"ל ומחה לה דרשינן ליה נמי אכתיבה דבעינן דלכתוב לשם אלות צעולם מיהו אהני נמי האי דלא כתיב

מבעיא בחסירות ויתירות דבקי אנא אלא אפילו למיחש לזבוב דדילמא אתי ויתבי אתגיה דדל"ת ומחיק ליה ומשווי ליה ר"ש דבר אחד יש לי שאני מטיל לתוך הדיו וקנקנתום שמו איני והא (א) תניא אמר רבי מאיר כשהייתי למד תורה אצל ר' ישמעאל הייתי מטיל קנקנתום לתוך הדיו ולא אמר לי דבר כשבאתי אצל ר' אסרה עלי קשיא שמוש קשיא אסרה אסרה בשלמא שמוש קשיא מועיקרא אתא לקמיה דר' עקיבא כיון דלא מצי קם אליביה אתא לקמיה דר"י וגמר גברא הדר אתא לקמיה דר"ע סבר סברא אלא אסרה אסרה קשיא קשיא תניא רבי יהודה אומר אומר היה ר"מ לבל מטילין קנקנתום לתוך הדיו חוץ

שעושה רשום ואינו נמחק מה ענין קנקנתום אלף חסור ויתור: ומשווי ליה ר"ש. כגון דל"ת דלמך: דבר אחד יש לי. ואינו נמחק לגמרי: קשיא שימוש אשימוש. דקאמר לעיל שימוש דר"ע קודם (א) ואמר הכא דר"י קודם: לא מלי למיקס אליביה. על עיקרי טעמיה שהיה אומר על שם טמא טמור ומראה לו פנים ועל טמור טמא ומראה לו פנים: אסא לקמיה דר"י וגמר גברא. המשניות סתומות כמו שם כדגמיר להו ורבו מרבו: והדר אסא לקמיה דר"ע למיכסר פצרא. לעמוד על עיקר טעמי המשנה מפני מה זו שם טמא טמור זה אסור וזה מותר ועל מה כל דבר נמחק ועל איזה מקרה חוץ תלמוד שהיה צימי התנאים ולהצין דבר מתוך דבר כשהיה דבר חדש נשאל צבית המדרש מהיכן ילמדוהו ולאזהר משנה ידמוהו: חוץ

שעושה רשום ואינו נמחק מה ענין קנקנתום אלף חסור ויתור: ומשווי ליה ר"ש. כגון דל"ת דלמך: דבר אחד יש לי. ואינו נמחק לגמרי: קשיא שימוש אשימוש. דקאמר לעיל שימוש דר"ע קודם (א) ואמר הכא דר"י קודם: לא מלי למיקס אליביה. על עיקרי טעמיה שהיה אומר על שם טמא טמור ומראה לו פנים ועל טמור טמא ומראה לו פנים: אסא לקמיה דר"י וגמר גברא. המשניות סתומות כמו שם כדגמיר להו ורבו מרבו: והדר אסא לקמיה דר"ע למיכסר פצרא. לעמוד על עיקר טעמי המשנה מפני מה זו שם טמא טמור זה אסור וזה מותר ועל מה כל דבר נמחק ועל איזה מקרה חוץ תלמוד שהיה צימי התנאים ולהצין דבר מתוך דבר כשהיה דבר חדש נשאל צבית המדרש מהיכן ילמדוהו ולאזהר משנה ידמוהו: חוץ